Voss herad

Arealrekneskap og planvask

Politisk verkstad FPL + UKMB 06.11.25

-Ein viktig del av kommuneplanen sin arealdel

12.00	Innleiing Arealrekneskap Planvask
12.45	*Pause*
12.55	Gruppearbeid – planvask
13.25	Gjennomgang gruppeoppgåve i plenum
13.45	Vidare arbeid KPA Spørsmål og innspel

Plan & oppmåling
Berit Marie Galaaen
Signe Stoll
Sondre Een Kvalfoss
Kjersti Næss Finne

VOSS
bygd for alle

Voss herad

- **Ny politikk**
- **Nye forventningar**
- **Nye retningsliner**

- No startar arbeidet med å konkretisera arealstrategien vår

VOSS

Voss herad

Arealrekneskap

- *Samfunns- og arealplanlegginga er basert på eit oppdatert og godt kunnskapsgrunnlag. Kommunane bør utarbeide ein arealrekneskap som del av eit slikt kunnskapsgrunnlag.*

VOSS

Voss herad

Kva er eit arealrekneskap?

- Oversikt over areala våre - faktisk bruk og planlagd bruk
- Ein samanstilling av arealinformasjon
- Eit verktøy for å fylgja med på endringar i arealbruk over tid
- Eit verktøy for å fylgja opp føringar knytt til natur, jordvern og klima

VOSS

Voss herad

Status - gjeldande KPA

Arealføremål KPA	Dekar
Bustad-/sentrumsføremål	8 201
Fritidsbebyggelse	13 084
Offentleg/privat tenesteyting	875
Diverse næringsføremål	4 884
Idrettsanlegg	7 032
Samferdsleanlegg og teknisk infrastruktur	4 089
Forsvaret, skyte- og øvingsområde	123 606
Diverse utbyggingsføremål	893
LNF og blågrøn struktur	1 917 767
Sum	**2 080 430**

Voss herad

Planreserve

Arealføremål (planmosaikk)	Dekar	
Bustad eller sentrumsføremål	1 651	
Fritidsbebyggelse	4 635	
Offentleg/privat tenesteyting	143	
Handel	6	
Næringsverksemd	313	
Råstoffutvinning	716	
Kombinerte føremål	201	
(Idrettsanlegg)	9 214	-9 214
Fritids- og turistføremål		+ ca. 362
Samferdsleanlegg	965	
Sum	**17 844**	**8 992**

9000 dekar
= ca. 1250 fotballbaner

VOSS

Voss herad

Fordeling arealtyper

Arealtype	Fordeling i dag (dekar)	Ny fordeling (dekar)	Endring %
Bebygd	**14 885**	**22 912**	**53,9 %**
Samferdsel	11 112	12 077	8,7 %
Dyrka mark	64 683	63 817	-1,3 %
Skog	669 199	662 399	-1,0 %
Åpen fastmark	1 121 088	1 120 472	-0,1 %
Myr	64 621	63 982	-0,1 %
Snøisbre	3 173	3 173	0,0 %
Ferskvann	93 108	93 083	0,0 %
Hav	38 561	38 515	-0,1 %
Totalt	2 080 430	2 080 430	

VOSS

Voss herad

Planreserve på myr	Dekar
Bustad eller sentrumsføremål	37
Fritidsbustad	**430**
Fritids- og turistføremål	24
Tenesteyting	5
Næringsverksemd	96
Kombinerte føremål	7
Samferdsleanlegg	40
Totalt	**639**

Planreserve på dyrka mark	Dekar
Bustad eller sentrumsføremål	**351**
Fritidsbustad	133
Fritids- og turistføremål	91
Tenesteyting	85
Næringsverksemd	24
Råstoffutvinning	17
Kombinerte føremål	23
Samferdsleanlegg	**142**
Totalt	**866**

Planreserve på skog	Dekar
Bustad eller sentrumsføremål	1 167
Fritidsbustad	**3 908**
Fritids- og turistføremål	191
Tenesteyting	45
Handel	6
Næringsverksemd	152
Råstoffutvinning	578
Kombinerte føremål	90
Samferdsleanlegg	663
Totalt	**6 800**

VOSS

VLFK si kartløysing for arealrekneskap

[Vestland_arealrekneskap]

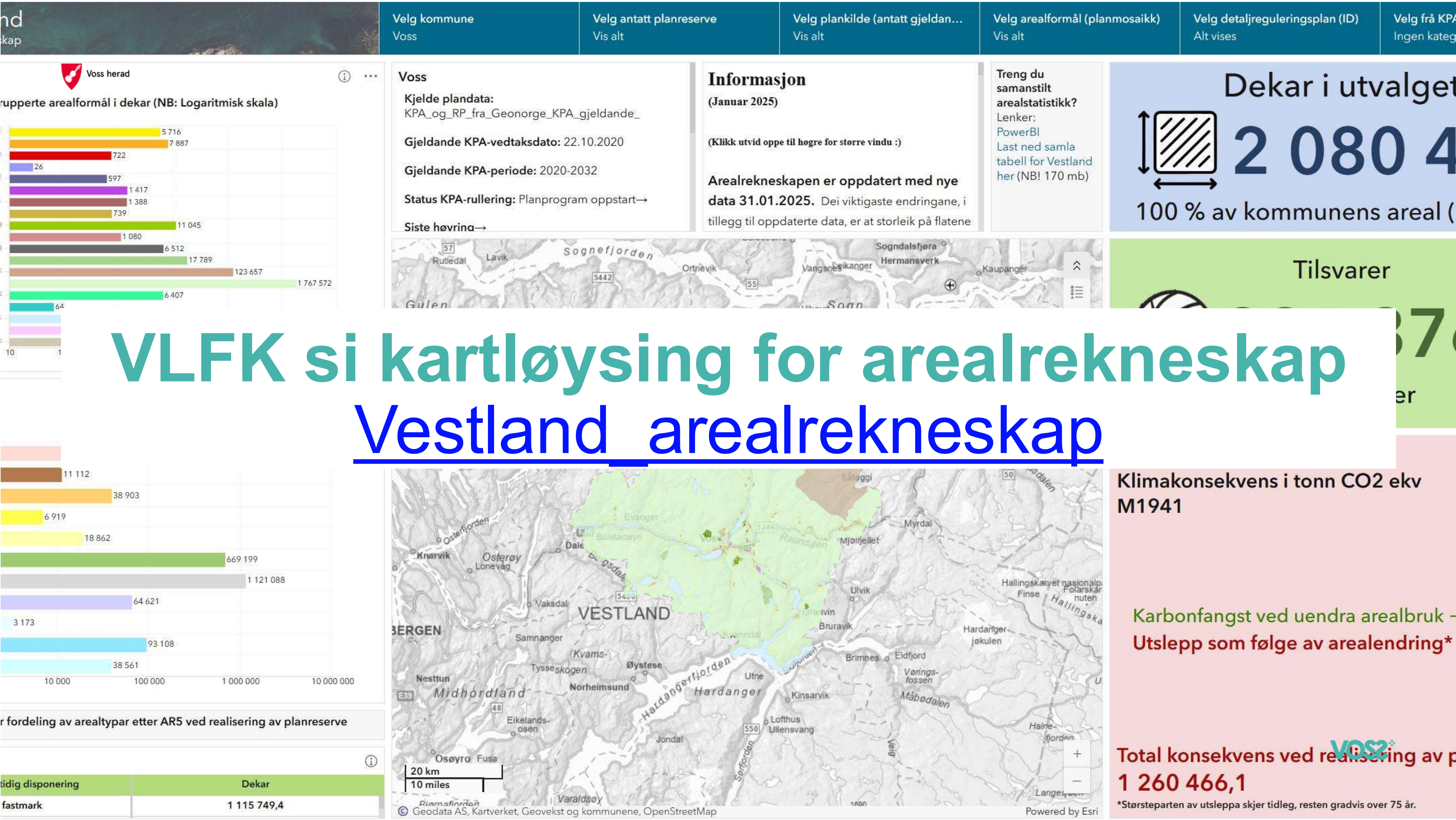

Planvask

- Eit nasjonalt initiativ
- Prioritert oppgåve i planprogrammet vårt
- Ulike interesser og omsyn
- Metodikk
- Statlege midlar

Voss hera

SØKNAD **REFERANSENR.:** 24SE5839

Tilskudd for å ivareta naturmangfold i kommuneplanleggingen

Kommune(r) hvor tiltaket skal gjennomføres: Voss
Antall innbyggere i kommunen: 16144

Beskriv hvorfor kommunen din søker om tilskudd:
Voss herad har vedtatt oppstartsmelding av planstrategi 2024-2027. FPL vedtak 95/23 9.november 2023.

Kommunal planstrategi skal utarbeidast i tråd med plan- og bygningslova (PBL), seinast eitt år etter at heradsstyret har konstituert seg. Planstrategien skal vera eit verktøy for politisk prioritering av planlegginga i neste planperiode (2024 - 2027) og sikra at det er utfordringsbiletet og ny politikk som

Hva søker du om tilskudd til? Gjennomgang av eldre arealplaner
Beskriv bakgrunnen for at kommunen ønsker å gå gjennom eldre planer, hvordan dette arbeidet skal gjennomføres og hva som er målsettingen. Begrunn hvorfor det bør gjøres endringer i planene ut fra ny kunnskap om naturverdier.:
Voss herad ynskjer å nytta planrevisjon og planvask for å styrke omsynet til klima og natur i planarbeidet og utviklinga vår. Me ser at det vil vera veldig nyttig å gjera denne jobben saman med rulleringa av kommuneplanen.
Gjennom planvasken vil me gå igjennom arealdelen og reguleringsplaner med tanke på å tilbakeføre hele eller deler av planområdet til LNFR, der arealendringer vil truge viktig natur.

Arealbruken i mange av våre eldre planar er på fleire område utdatert. Både administrasjon og politikarar ser annleis på arealbruken i dag, enn då planane vart vedtatt. Vår kommune kjenner på klimaendringane. Me har hatt fleire storflaumar dei siste åra. Me har store mengder vassdrag og dei vert meir og meir utsett for ras, sørpeskred osb. Fleire godkjente utbyggingsområder ligg i dag innnanfor omsynssoner som tilseiere at det ikkje bør byggjast der. Dette ynskjer me å gå inn i og rydde opp i. Omsynet til natuern og dyrkamark har og eit heilt anna fokus i dag enn før. Me har og mange planar som ligg innanfor desse omsynssonene som me treng å rydde i.

Me er ein stor kommune i areal, og har både; høgfjell, strandsone, verdsarv, mangfald i natur, mykje myr, mykje dyrkamark, skogressursar og store kulturverdiar. Kommunen har hatt fast rullering av kommuneplane sin arealdel i lang tid. Så både nasjonale, regionale og lokale føringar og retningslinjer har vorte innarbeidd. Klimaendringer, berekraft og samordna bolig, areal- og transportplanlegging har vore sentrale føringer på arealforvaltningen og me har hatt ein oppdatert og detaljert arealplan. Men med ynskje om vekst og utvikling av kommunen som regionsenter og reiselivsdestinasjon er det lagt inn mange nye områder (spesielt hytteområder) og vedtatt mange reguleringsplanar. Det har for kvar rullering blitt lagt inn nye områder, medan dei eksisterande ikkje har blitt vurdert. Resultatet er at arealbruken ikkje samsvarar heilt med det som er ynskja utvikling av areal og samfunn i kommunen i dag. Me sitt med ein stor arealreserve som me må vurdere i eit berekraftig perspektiv. Det vil arbeidet med planvask kunne hjelpe oss med.

Miljø-
direktoratet

Voss Herad Kommune
Postboks 145
5701 VOSS

Trondheim, 04.04.2024

Deres ref.:	Vår ref. (bes oppgitt ved svar):	Saksbehandler:
24SE5839 Berit Marie Galaaen	2024/1758 24010893	Terje Domaas

Tilskudd til - Gjennomgang av eldre arealplaner - "planvask"

Vi viser til søknaden datert 09.02.2024 med referansenummer 24SE5839. Vi har behandlet søknaden og gir med dette et tilskudd på kr 400 000. Tilskuddet blir utbetalt når du/dere har rapportert i tråd med kravene under. Tiltaket som gis tilskudd er "Tilskudd for å ivareta naturmangfold i kommuneplanleggingen".

Begrunnelsen for vedtaket
Miljødirektoratet vurderer at søknaden er utformet i tråd med mål for tilskuddsordningen. Tilskuddet skal gå til en gjennomgang av eldre, vedtatte arealplaner, med sikte på å vurdere om planene skal oppheves eller endres med bakgrunn i dagens kunnskap om naturmangfold. En slik revisjon av eldre planer skal bidra til å styrke kommunens arbeid med å ivareta naturmangfold i planleggingen.

Tilskuddet betales ut i 2024, og gis for perioden 2024-2025. Planarbeidet skal være igangsatt i løpet av 2024. Tilskuddet utbetales etter innsending av en delrapport der det framgår at arbeidet med en planvask er startet opp, og med en forpliktende framdriftsplan for den videre planprosessen. Frist for innsending av delrapport er 31.10.2024.

Kommunen skal innen utgangen av 2025 levere en sluttrapport som viser resultatet av kommunens gjennomgang av eldre planer. I sluttrapporten ber vi om en oversikt over hvor store areal som tas ut eller endres som et resultat av gjennomført planvask. Vi ber også om en orientering om hvilke typer areal som tas ut, om det er skog, myr, dyrka mark eller annet areal. Rapporten skal også inneholde evaluering av planarbeidet og et signert prosjektregnskap. Her skal det tas med en diskusjon/vurdering av resultatene.

Hvis arbeidet tenkes videreført ut over 2025, ber vi om en orientering om hvordan kommunen skal følge opp dette arbeidet videre.

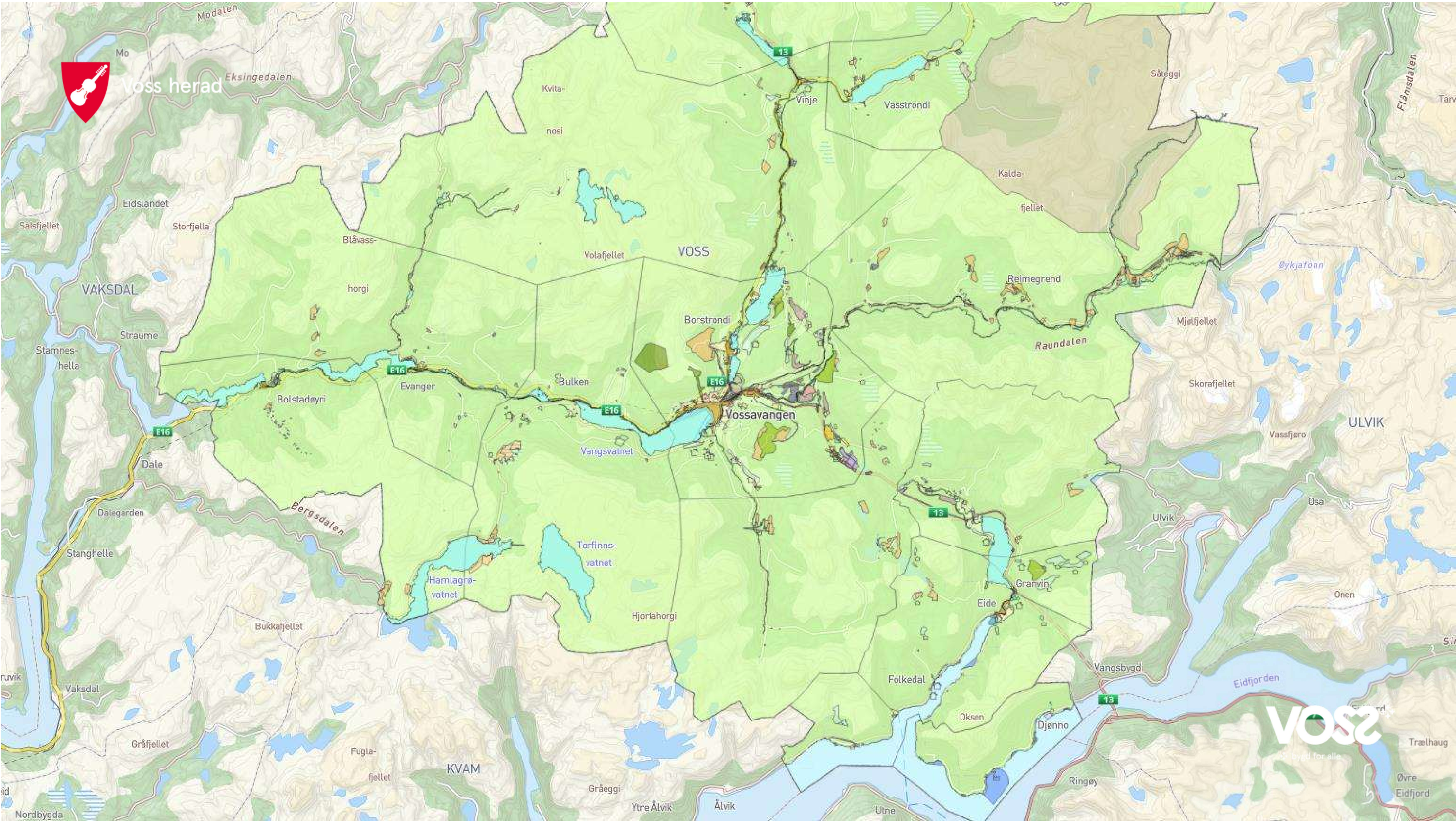

Voss herad
Modalen
Mo
Eksingedalen
Kvita-
nosi
Vinje
Vasstrondi
Såteggi
Flåmsdalen
Eidslandet
Salsfjellet
Storfjella
Blåvass-
horgi
Volafjellet
VOSS
Kalda-
fjellet
Øykjafonn
Reimegrend
VAKSDAL
Straume
Stamnes-
hella
Borstrondi
Mjølfjellet
Raundalen
E16
Evanger
Bulken
Bolstadøyri
Vossavangen
Skorafjellet
ULVIK
Vassfjøro
Vangsvatnet
Dale
Dalegarden
Bergsdalen
13
Osa
Ulvik
Stanghelle
Torfinns-
vatnet
Hamlagrø-
vatnet
Granvin
Eide
Onen
Hjortahorgi
Bukkafjellet
Vaksdal
Vangsbygdi
Eidfjorden
Folkedal
Oksen
Djønno
Gråfjellet
Fugla-
fjellet
KVAM
Trælhaug
Ringøy
Øvre
Eidfjord
Gråeggi
Ytre Ålvik
Ålvik
Utne
Nordbygda

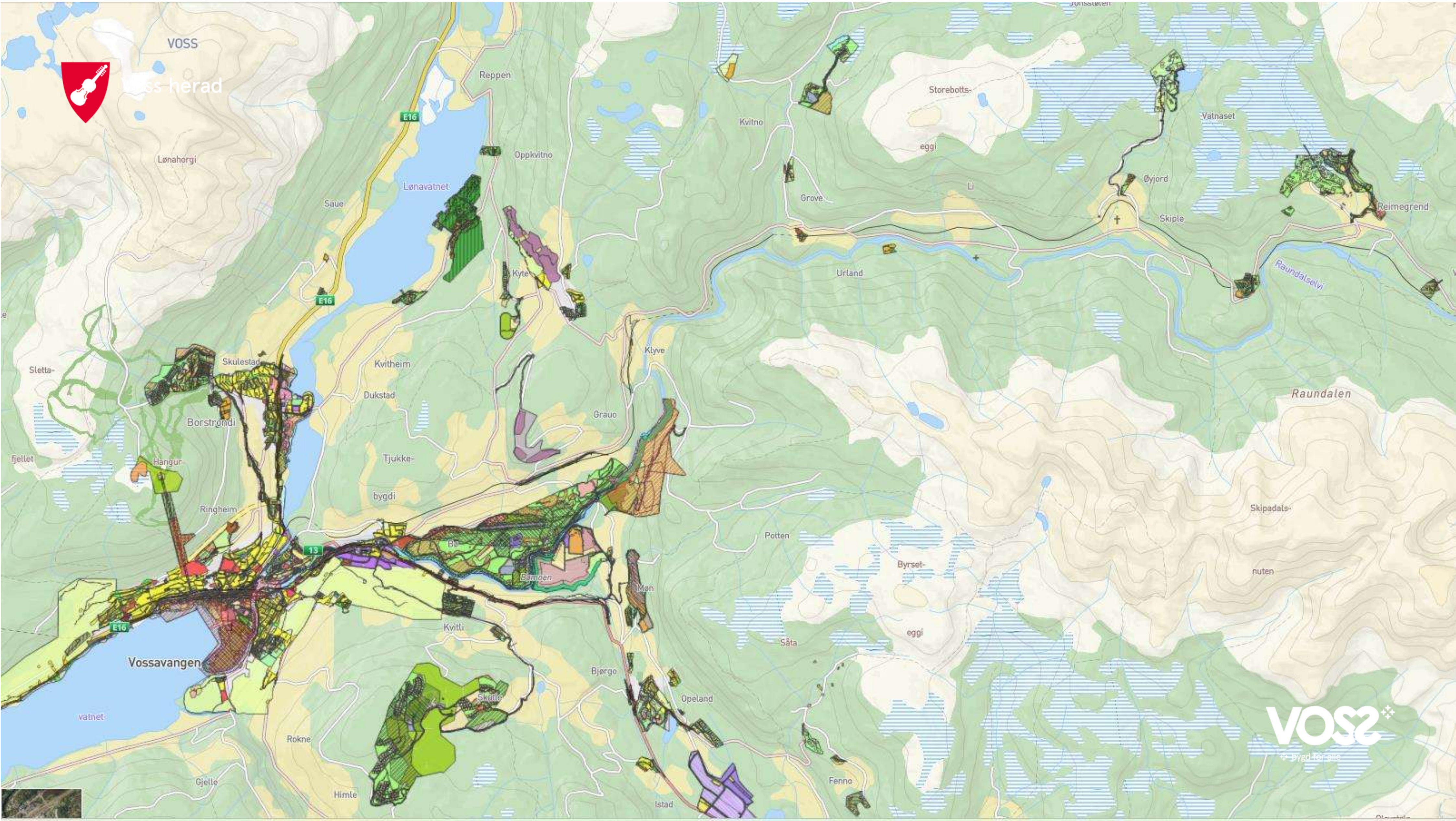

VOSS
Lønahorgi
Saue
Lønavatnet
E16
Reppen
Oppkvitno
Kvitno
Storebotts-
eggi
Vatnaset
Øyjord
Skiple
Reimegrend
Grove
Li
Urland
Raundalselvi
Kyte
Klyve
Skulestad
Kvitheim
Dukstad
Sletta-
Borstrondi
fjellet
Hangur
Grauo
Tjukke-
bygdi
Ringheim
Raundalen
Skipadals-
nuten
Potten
Byrset-
eggi
Såta
13
Bø
Bømoen
Møn
Vossavangen
vatnet
Kvitli
Bjørgo
Skutle
Opeland
Rokne
Gjelle
Himle
Istad
Fenno

Voss herad

Planvask

Ulike kategoriar

Ulik handsaming

Ikkje-gjennomførte arealplanar:

Kategori 1

Avsett til utbygging i KPA
Uregulert

Kategori 2

Avsett til utbygging i KPA
Regulert

Ferdig utbygde reguleringsplanar

Planar som er utgått erstatta

Delvis gjennomførte arealplanar

Kategori 3

Avsett til utbygging i KPA
Uregulert

Kategori 4

Avsett til utbygging i KPA
Regulert

VOSS

Voss herad

Viktige omsyn:

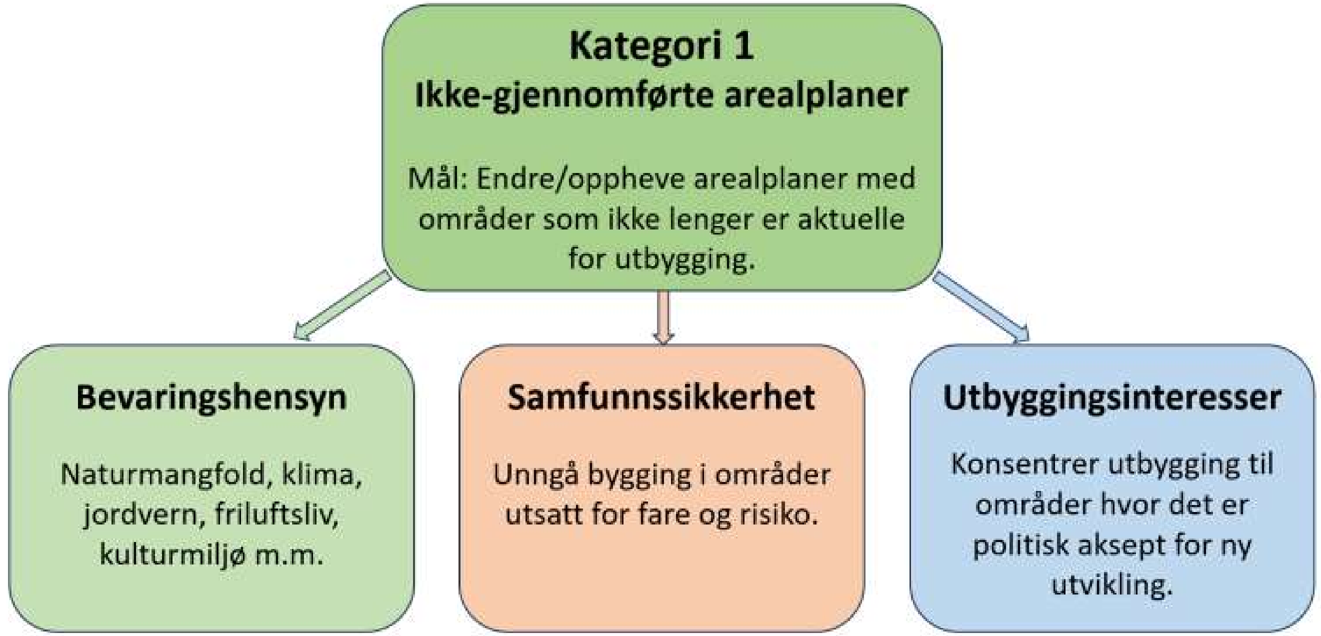

Figur 3 Hensyn bak revisjon av ikke-gjennomførte arealplaner

[Grunnlag for veileder om revisjon av kommunale arealplaner - regjeringen.no]

VOSS

Føringar i arealstrategi

Utviklingsstrategi – sterkt regionsenter og levande grender - ny senterstruktur

- Bustadbygging
- Offentlege tenestetilbod
- Handel og service
- Energi, næring og industri
- Reiseliv
- Fritidsbustader
- Kyst- og strandsone
- Jordvern
- Natur

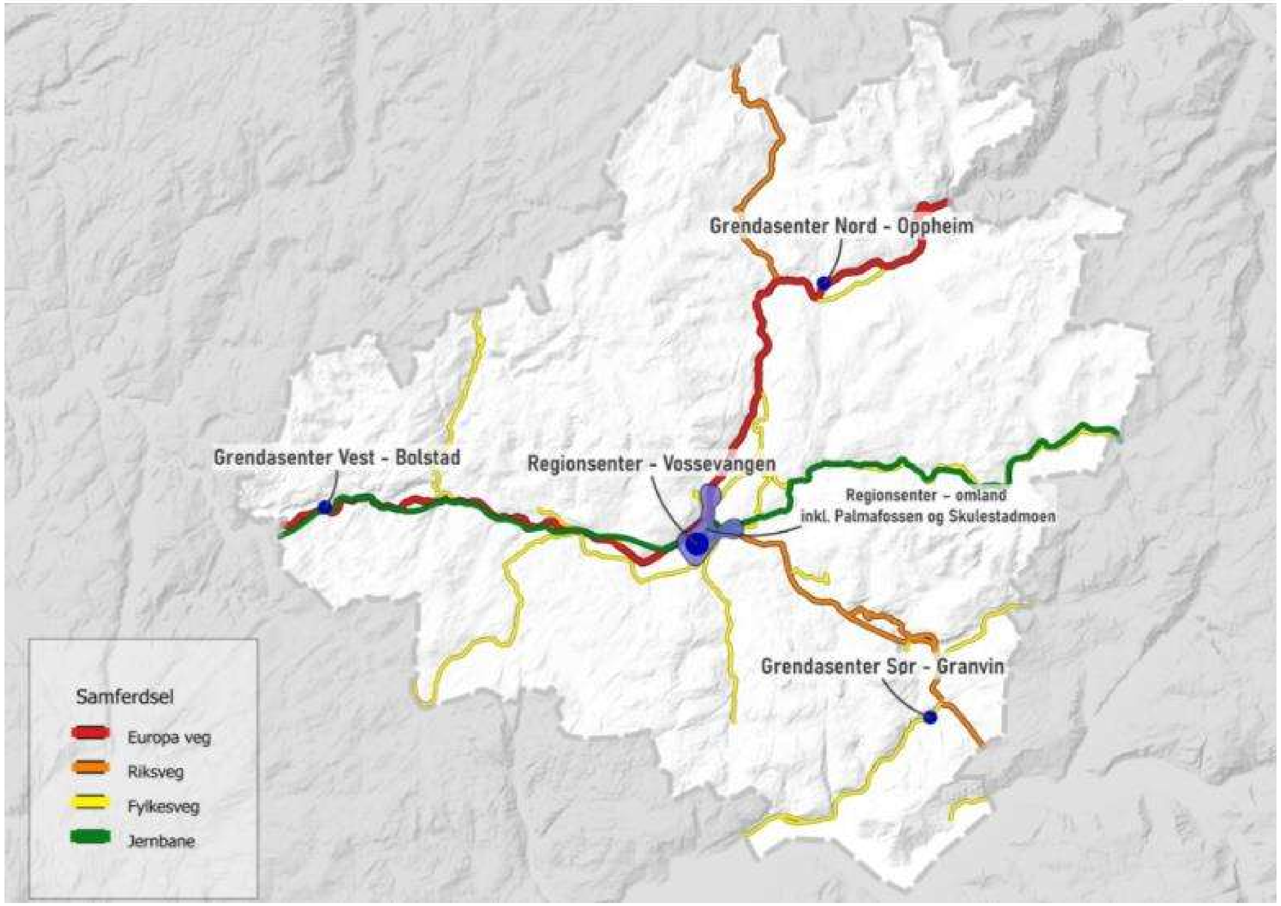

Voss herad

"Planvaskskjema"

- Informasjon og vurderingar
- Tilråding

Kategori 1 - Ubebygd og utan reguleringsplan

Arealformål:
Grunnkrets:
År:
ID:

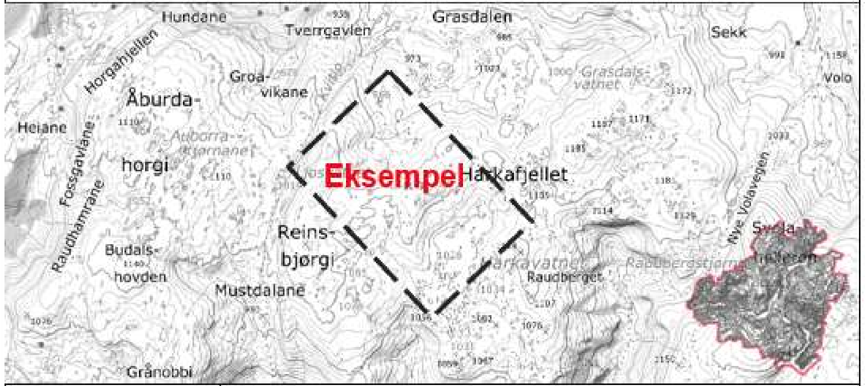

Tema	Registreringar - vurderingar
Naturverdiar	
Myr	
Dyrka mark	
Samfunnstryggleik	
Grå areal/nedbygd areal	
Senterstruktur/ utviklingsstrategi	
Infrastruktur/ tenestetilbod	
Anna - synergiar/ samlokalisering m.m.	
Samla vurdering:	

VOSS

Litt om status så langt – kategori 1 – avsett i KPA og ubebygd

Bustad		daa	2007	2011	2015	2020
Samla tal område	**29**	**324**	**12**	**1**	**14**	**2**
Vurdert ut	22	282	11	1	9	1
Til vurdering	6	60	1		5	
Vidareførast	1	2				1

Fritids-bustad		daa	2007/ 2009	2011	2015	2020
Samla tal område	**37**	**1313**	**12**	**9**	**13**	**3**
Vurdert ut	28	876	12	9	7	
Til vurdering	9	437			6	3
Vidareførast	0					

Førebels forslag om å ta ut:

	Totalt	Dyrka mark	Myr
Bustad	282	71	5
Fritidsbustad	876	45	127
Samla ca. daa	**1200**	**120**	**130**

Voss herad

Litt om status så langt **– kategori 2 – avsett I KPA – regulert og ubebygd**

Bustad		Eldre enn 2000	2000-2009	2010 - 2014	2015-2020	2021-2025
Tal planar	**15**	**1**	**3**	**3**	**2**	**6**
Vurdert ut	5	1	2	1		1
Til vurdering	2				1	1
Vidareførast	8		1	2	1	4

- **Totalt 33 godkjende bustad-/fritidsbustadplanar - ubebygde**

Fritids-bustad		Eldre enn 2000	2000-2009	2010 - 2014	2015-2020	2021-2025
Tal planar	**18**	**6**	**3**	**1**	**5**	**3**
Vurdert ut	14	5	3	1	4	1
Til vurdering	1				1	
Vidareførast	3	1				2

- Tal gjeldande reguleringsplanar - 345

VOSS

Andre vurderingar?

- Kor lenge har område vore avsett i KPA
- Alder på godkjend reguleringsplan
- Historikk

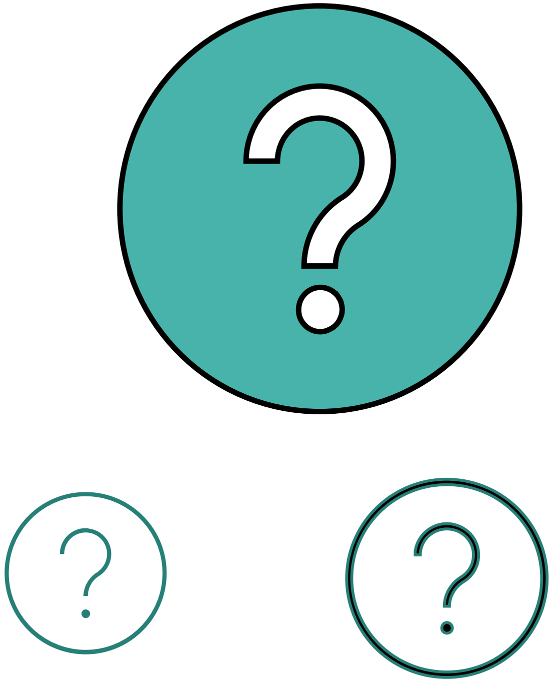

Voss herad

Pause

Arbeidsøkt

- Gruppearbeid 30 min.
- Gjennomgang i plenum 20 min.

Kategori 1 - Ubebygd og utan reguleringsplan
Arealformål:
Grunnkrets:
År:
ID:

Eksempel

Tema	Registreringar - vurderingar
Naturverdiar	
Myr	
Dyrka mark	
Samfunnstryggleik	
Grå areal/nedbygd areal	
Senterstruktur/ utviklingsstrategi	
Infrastruktur/ tenestetilbod	
Anna - synergiar/ samlokalisering m.m.	
Samla vurdering:	

Voss herad

Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Tonje Ljones Såkvitne Elin Seim Tommy Mo Aaretun	Samson Hamre Iril Schau Johansen Margrethe Alm	Benedicte Kragh Sveinung Riber Tonje Opkvitne	Dag Sandvik Lars Gunnar Øye Lars Tore Rogne

VOSS

Voss herad

Vidare arbeid KPA

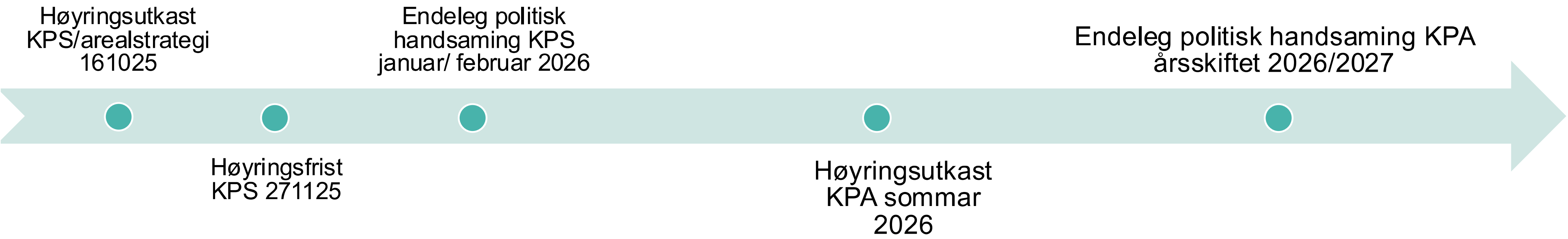

- Politiske verkstader
- Medverknad

VOSS